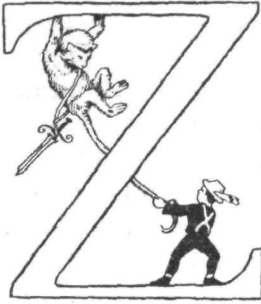

K. ANDREJEV:

Vrbov kol.

asadil je spomladi kmet svež vrbov kol v zemljo in privezal k njemu trto. Kol se je prijel, pognal korenice in mladike in začel je misliti: „Ej, čemu naj bi podpiral trto! Brez njene teže bi še lažje rasel in postal košata vrba.“

Ko je to mislil, je prišla mimo miška.

„Stoj, miška!“ je zaklical kol. „Napravi mi ljubav: pregrizi mi to-le trto, da mi ne bo treba več nositi njene teže. Ti že kako poplačam.“

Miška je pregrizla trto, in kol se je zadovoljno smehljalo.

V vinograd pride kmet in vidi stati sam kol brez trte.

„Škoda trte! — Toda čemu naj bo kol brez nje?“

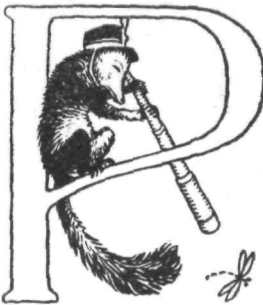
Prijel je kol in ga izrval iz zemlje.

„Ko bi pustil rasti trto, bi zelenela oba . . .“ je še vzdihnil kol, preden ga je kmetič sesekal.

M. V. BREZOVNIK:

Sovrašтво med živalimi.

ogostokrat domače in divje živali sovražijo splošno druge vrste. Najzanimivejši slučaji so oni, ki kažejo podedovano sovrašтво. Strah slabotnejše vrste pred močnejšim sovražnikom je tako velik in močen, da ga že novorojenci čutijo. Vse goveje vrste sovražijo brez izjeme volkove. To sovrašтво je podedovano že iz onih časov, ko so goveda še tavalala divja po gozdovih in dobravah in jih je vsak trenutek napadla izstradana čreda volkov, ki je odnesla tele ali več tovarišev.

Sovrašтво med psom in mačko je brez dvoma podedovan nagon, ki se lahko dokaže tudi pri večjih mačjih vrstah. V Indiji ima tiger globoko v gozdu svoj brlog, in mladiči imajo le malo sovražnikov. Če dobi medved ali leopard slučajno ta brlog, se hitro vrne in skriva. Dvomljivo je celo, če bi se lotila krasnih mačic velikanska kača — boa. A velike črede brezsmotno okrog tavajočih divjih psov napadejo takoj brlog. Če stare ni doma, jih mirno raztrgajo in požro. Če se pa stara v tem času vrne z lova s plenom, ga izpusti in se izgubi v ločju. Ve namreč, da bi jo požrešna čreda brez-pogojno raztrgala, četudi bi jih sama usmrtila deset. Tigra, ki je rojena v menežarijah ali v živalskih vrtih, gleda brez sovrašтва živali, ki so zaklenjene

okolo nje. Tudi to je ne razburja, če vidi živali, ki jih dotle ni videla. A gorje psu, ki pride na pregled; če ga ne more zgrabiti, rjove in kaže svoje strahovito zobovje ter buta ob zamrežena vrata.

Leopard, ki živi večinoma v gozdu in lahko uide divjim psom na drevje, ne kaže tega sovraštva. Žre pa posebno rad pse, ki jih napada z drevesa. Zato pa sovražijo vsi psi na drevju živeče mačke in se jih obenem neznansko boje, medtem ko napadajo tigra in druge na zemlji živeče mačke brez strahu.

Levi, opice in druge živali v puščavah in vročih krajih sovražijo črnopolte ljudi bolj ko belopoltega Evropejca. Ko je svoje dni obiskala družba Somalijev živalski vrt v Londonu, so postali levi popolnoma divji. Opice so plaho vpile in jezno momljale, antilope so se izkušale osvoboditi in pobegniti in še celo malomarna divja goveda so bila razburjena. Vse te živali so spoznale v zamorcih svoje sovražnike, ki so že stoletja in stoletja lovili po gozdovih njihove vrstnike.

NIKE-PALNÁK:

Malička, ki je ljubila solnce.

(Dalje.)

III.

tistih hudih dneh pa se je zgodila v Vančkovem srcu velika izprememba.

Na velikonočno nedeljo je bilo, ko se je prikazala Malička prvič v žametastem krilcu in beli bluzi zunaj v fari. Z atkom je prišla k maši; stala je tam odsprejad in gledala to krasoto, to lepoto. Očke je imela uprte nad tabernakelj, kjer je stal Kristus v zlatu z rdečim bandercem v roki. Zagledala se je v njegovo svežo rano na prsih in smilil se ji je, smilil . . .

Ušesa pa so ji polnili glasovi: „Aleluja, Aleluja!“ Ni molila. Gledala je z očmi, z odprtimi usteci je poslušala . . . Taka je bila Malička; pozabila je na žametasto krilce, pozabila na belo bluzico, nič ni mislila na to, naj bi bila ponosna in ošabna, ker ima, česar drugi nimajo — samo to je bilo v nji! Velika noč . . .

Tudi Vanček ni molil. Stal je tam med dečki, pa gledal venomer tja prek, kjer je stala Malička. Žametasto krilce in bela bluzica mu ni dala miru; oj, on je moral biti v istih hlačicah, v isti suknji kakor na Cvetno pa na Tiho nedeljo in že zdavnaj, zdavnaj poprej. Gledal je, gledal in hudo mu je bilo pri srcu . . . ni bila žalost, ni bila jeza; a grizlo in peklo je. „Zakaj ona in jaz ne?“ — Vanček, Vanček ne vidiš, da ni Malička čisto nič ošabna na žametasto krilce pa na belo bluzico? Oj, Vanček ne vidi;